

שני חת

יציאת שבת

5:18

כניסת שבת

4:17

מיכאל יצחק מליק ואברהם פלדמן הי"ד

שנפלו עקב"ש בקרבות רמת הגולן במלחמת יום כיפור, תשל"ד

פרשת וַיְרָא, מרחשון תשע"ז שנה שלוש ושמונה, גליון מס' 4

פרשת וַיְרָא, מרחשון תשע"ז

גליון זה יוצא לאור בחסות עיריית רחובות, המחלקה למורשת ישראל

אברהם אבינו כמופת לאהבת האדם

בפרשה שעברה - "לך-לך", מצטווה אברהם: "לך-לך מארצך וממולדתך ומבית אביך" (יב, א). ציווי זה מנתק את אברהם מכל האנשים בתוכו גדל, ומתרבותם, ומורה לו להיות "לך" - "לעצמך", כפי שחז"ל אומרים, שהוא נקרא "עברי" - לפי שכל העולם מעבר אחד והוא נצטווה להיות מהעבר השני. ציווי זה נועד להכשיר את אברהם להיות "אבי האומה" שנועדה להיות "עם סגולה".

בסופה של פרשת "לך-לך", מצטווה אברהם על ברית המילה, שנועדה לתת ביטוי גופני חיצוני, לשוני שבין כל האנושות לבין צאצאיו.

בפתח פרשתנו, פרשת "וַיְרָא", מראה לנו התורה כיצד הבין אברהם את היותו אבי עם הסגולה. התורה מתארת באריכות יוצאת דופן, את התנהגותו של אברהם כלפי שלושה עובדי אורח, שעל פי חז"ל, נדמו לו כשלושה ערבים עובדי עבודה זרה. הוא, אברהם, בןקנותו ובכאבו מחמת ברית המילה שעבר רק ימים ספורים קודם לכן, יושב בפתח האוהל כחוס היום, ולמרות שהוא זוכה באותו מעמד לגילוי שכינה, כנאמר: "וַיְרָא אליו ה'", "בראותו את שלושת האנשים, הוא מבקש את סליחת ה' ואומר: "אדוני, אם נא מצאתי חן בעיניך, אל נא תעבר מעל עבדך" (שם, פסוק ג).

"סליחה" - אומר אברהם לה', יש לי אורחים, לכן, המתן נא לי עד שאטפל בהם. אחר כך הוא מורה לשרה למהר ולאפות עוגות, והוא עצמו רץ ובוחר עגל רך וטוב, כדי להכין לאורחיו סעודה כיד המלך, וכל זאת עושה אברהם, למי? לשלושה אנשים פשוטים שנדמו לו כעובדי אלילים.

כך הבין אברהם את היותו אבי האומה הנבחרת. לא התנשאות ולא גזענות, אלא, להיפך. הבחירה, על פי הבנתו של אברהם, מחייבת אותו לכבד כל אדם באשר הוא אדם, מעצם היותו נברא "בצלם אלקים" (א, כז). ואם כך יש לנהוג כלפי כל אדם, על אחת כמה וכמה, כך יש לנהוג כלפי כל אחד מעם ישראל.

אביא עוד דוגמה ומופת מפרשתנו לעניין זה, מהתנהגותו של אברהם אבינו: כאשר מציע אברהם לשלושת אורחיו להתארח אצלו, הוא אומר: "יִקַּח נָא מֵעֵט מִיַּד רַחְצוּ רַגְלֵיכֶם" (יח, ד) ובהמשך (שם, פסוק ה): "וַאֲקַחְהָ פֶתַח לַחֵם וְסַעְדוּ לְבַכְכֶּם". על הלחם איננו אומר אברהם "מעט" - מדוע רק על המים? אלא, רוצה לומר אברהם, שכשאני לוקח את הלחם, זוהי טרחתי ואינני קוצב אותו. אך את המים יביא אחד מנערי, שואב המים, ואם הטרחה היא של האחר, גם אם מדובר בנער עבד, לא אכביד עליו, כי גם הוא אדם הנברא בצלם.

דב סלע

גליון זה מוקדש על ידי דב סלע נ"י לע"נ אמו, מרת מרים בת ר' יצחק ע"ה, נלב"ע כ"א במרחשון תשע"ז

תנצב"ה

לאורם נלך / עורך: נפתלי יערי

"וַאֲקַחְהָ פֶתַח לַחֵם וְסַעְדוּ לְבַכְכֶּם" (יח, ה)

פעם אחת, בא רבי זלמן מווילנא (אחיו של רבי חיים מוולוז'ין) עם משמשו, אצל יהודי אחד, שהסב באותה שעה עם בני ביתו אל השולחן בסעודת הצהריים. כשראה היהודי אורח חשוב כל כך, הפציר ברבי זלמן שיסיב יחד אתם לסעודה. רבי זלמן ידע, שהיהודי הוא עני מרוד ולפי המאכלים שעל השולחן ראה שאין בהם אלא כדי לספק בקושי את רעבונם של בני הבית. רבי זלמן חשש, שאם יסרב להזמנתו של היהודי, עלול היהודי להעלב, אמר ליהודי שהרופא אסר עליו לאכול מאכלים כגון אלו.

משיצאו מבית היהודי, תמה משמשו של רבי זלמן: כיצד זה הוציא הרב דבר שקר מפיו? השיב לו רבי זלמן: כידוע, היה הרמב"ם רופא מפורסם והוא פסק להלכה, שאסור לאכול מסעודה שאינה מספקת לבעליה.

על פי "ירושלים דליטא"

"וַתַּצְחַק שְׂרָה בְקִרְבָּהּ" (יח, יב)

בתו של רבי שמואל מקמינקא היתה שנים רבות עקרה. יום אחד, רבי שמואל לא היה אז בעיר, הגיע הצדיק מברשאד, רבי רפאל, ובתו של רבי שמואל הלכה אצלו לבקש שיתפלל בעדה ויברך את רחמה. הקשיב רבי רפאל לדבריה והשיב לה, שסגולה לבנים היא - השמחה. כששב רבי שמואל ושמע מפי בתו את דברי הצדיק, אמר לה: דבר זה למד מן התורה, מן הנביאים ומן הכתובים. בתורה כתוב: "וַתַּצְחַק שְׂרָה", צחקה ושמחה ובזכות זו ילדה בן. בנביאים כתוב: "רני עקרה לא ילדה" - אם עקרה היא ואין לה ילדים, תרוץ ותשמח ותיוושע. ובכתובים: "מושיבי עקרת הבית - אם הבנים שמחה".

שאלה הבת: אם לשם סגולה צחקה שרה, מפני מה התרעם עליה הקב"ה ושאל: "למה זה צחקה שרה?".

זאת - השיב רבי שמואל - משום שבסגולה צריך ומותר להשתמש רק כשההבטחה ניתנת על-ידי צדיק, אבל לא כשהמבטיח הוא הקב"ה בכבודו ובעצמו. אז אין עוד צורך בסגולות. וזה היה חטאה.

(הרב ש"י זווין, "סיפורי חסידים")

בסיוע כולל "יד ברודמן" רחובות

חברי המערכת: הרב אברהם פוס, משה רוט, נפתלי יערי, יהודה מליק
העריכה בסיוע אברכי כולל "יד ברודמן" ללמודי הוראה ודיינות, בית שפירא, רחובות
טלפון: 08-9412048 054-4233763
אתרנט באינטרנט: www.pirsuma.com/siach
הדפסה: דפוס ש.ג.ר. רחובות טל. 08-9475106

